

POSITION PAPER

Ronde Tafel Belastingmaatregelen ter ondersteuning van startups en scaleups

Techleap | Juni 2026

Startups en scaleups zijn van strategisch belang voor Nederland. Zij vormen de basis voor onze concurrentiekracht en strategische autonomie. Daarnaast creëren zij hoogwaardige werkgelegenheid en zullen deze bedrijven grote belastingbetalers van de toekomst worden. Nederland kan zich niet permitteren deze bedrijven op te leiden om ze vervolgens in het buitenland te zien uitgroeien. Belastingmaatregelen vormen prikkels zodat deze bedrijven hier kunnen groeien, en talent en investeerders kunnen aantrekken om zo bij te dragen aan onze toekomstige welvaart.

Zorgen en behoeften van startups en scaleups

Startups en scaleups ontwikkelen technologie en hebben ambitieuze doelen. Om die te realiseren moeten ze investeerbaar zijn en blijven in alle fase van opschaling. Maar in het voorgestelde box 3 systeem worden ze geconfronteerd met een fundamenteel liquiditeitsprobleem: medewerkers en investeerders worden belast over de waarde van aandelen op het moment dat deze nog niet verkoopbaar zijn. Dit verzwakt het vermogen van Nederlandse groeibedrijven om (Nederlands en internationaal) talent en groeikapitaal aan te trekken.

Daarnaast leidt breder gebruik van de medewerkersparticipatie-regeling tot vermogensdeling en draagt zo bij aan het tegengaan van verdere vermogensongelijkheid in Nederland. Een concurrerende medewerkersparticipatie-regeling is daarom geen fiscale gunstmaatregel, maar een essentiële investering in onze strategische autonomie, toekomstige werkgelegenheid en belastinggrondslag. Een Box 3 aanslag op het moment van het liquide zijn van aandelen is een absolute voorwaarde.

Met de startup definitie wordt getracht dit probleem weg te nemen voor techbedrijven die binnen de definitie vallen. Echter, werken met een uitzondering creëert per definitie arbitraire uitsluitingen.

De sector vraagt om een concurrerend, eerlijk en voorspelbaar fiscaal kader. Randvoorwaarden die het huidige wetsvoorstel nog onvoldoende biedt.

Reikwijdte van de nieuwe definitie

De criteria in de voorgestelde startup definitie sluiten niet aan bij de realiteit. Snelheid en zekerheid is nodig. Een kwalitatieve toets op alle startups en scaleups in Nederland zal leiden tot lange doorlooptijden, bij de invoering, maar ook bij de tussentijdse toetsingen. Tevens heeft iedere kwalitatieve toets een onzekerheidsmarge (vindt de beoordelaar mijn product nog innovatief?) en vereist deskundigheid op vele terreinen bij de beoordelaar. Laat deze toets over aan de mensen die ook 'skin in the game' hebben: de investeerders. Zij zullen het bedrijf doorlichten op groeipotentie, en dus innovativiteit, voordat zij hun geld investeren.

- Daarom pleiten wij voor een venture capital (VC) investering van minimaal €100.000 als zelfstandig, objectief kwalificatiecriterium.

In de voorgestelde startup definitie worden alleen directe investeringen in kwalificerende startups uitgesloten van vermogensaanwasbelasting. Echter, veruit het merendeel van de VC investeringen wordt gedaan via fondsen, die bestaan uit fonds-in-fondsstructuren. Investeerders in deze fondsen worden nu niet gezien als investeerders in startups en scaleups en vallen daardoor buiten de uitzondering. Buitenlandse fondsen hebben niet te maken met het voorgestelde vermogensaanwas

regime. Dit samen beschouwend, is het reëel te verwachten dat zonder verruiming van de definitie, het aandeel Nederlands kapitaal in Nederlandse bedrijven verder zal afnemen en het aandeel buitenlands kapitaal zal toenemen. Een ontwikkeling die ongewenst is, zeker in de kapitaalintensieve deeptech sector, die zo essentieel is voor onze strategische autonomie.

- Laat investeringen in een fonds, dat in startups en scaleups investeert, ook vallen binnen de startup definitie.

Daarnaast, voor de bedrijven die (nog) geen VC investering hebben opgehaald:

- Schaalbaarheid werkt uitsluitend voor bedrijven die lineair groeien vanaf dag één. Dit moet worden vervangen door groeipotentieel, want dit erkent dat schaalbaarheid in deeptech-sectoren pas na tien tot twintig jaar aantoonbaar wordt.
- De toets op innovatie kan geobjectiveerd worden door toekenning van RVO om innovatieregelingen als criterium te nemen. Maak een bedrijf hiervan geen gebruik, dan kan subjectieve beoordeling plaatsvinden.

Tot slot:

- De harde tijdslijm in jaren dient te vervallen; het onderscheidende criterium is de illiquiditeit van de aandelen, niet de leeftijd van de onderneming.

Verhouding met de hervormingen van Box 3

Techleap bepleit ontkoppeling van de medewerkersparticipatieregeling en de bredere box 3-hervorming. De huidige koppeling van de ingangsdatum, toegezegd per 1 januari 2027 met terugwerkende kracht tot april 2025, aan de voortgang van de box 3-hervorming vormt een reëel risico op vertraging voor een maatregel die al lang op zich laat wachten. Dit is onwenselijk, aangezien deze regeling reeds is toegezegd en ook hard nodig is voor het tech ecosysteem

Bovendien staat er dat de startup definitie en de bijbehorende box 3-uitzondering vervallen per 1 januari 2035. Dit ontkent de reden van de uitzondering, namelijk het illiquide zijn van de aandelen en de noodzaak voor een uitzondering. De horizon van de startup uitzondering in het box 3 wetsvoorstel dient te worden verlengd totdat een volledig stelsel van vermogenswinstbelasting is ingevoerd.

Gevolgen voor de concurrentiedruk

Nederland concurreert om talent en kapitaal met ecosystemen die beschikken over robuuste, langdurige participatieregelingen. Een onvoorspelbare en onzekere startup definitie, bijvoorbeeld door kwalitatieve eisen en tussentijdse toetsmomenten, plaatst Nederlandse groeibedrijven op achterstand ten opzichte van internationale concurrenten. Dit geldt in het bijzonder voor deeptech-bedrijven, waarbij lange ontwikkeltrajecten voorafgaan aan commerciële schaal en waarbij aandelenopties een essentieel onderdeel zijn van het beloningspakket.

Internationale vergelijking: VS, Israël en het Verenigd Koninkrijk

Wanneer we kijken naar sterke tech ecosystemen elders in de wereld zien we een verschil. In de Verenigde Staten bieden Qualified Small Business Stock (QSBS) en Incentive Stock Options (ISO) aanzienlijke belastingvoordelen bij aandelenparticipatie, met vrijstellingen tot 100% van de vermogenswinst na vijf jaar en uitstel van belasting tot het moment van verkoop. Israël hanteert een vergelijkbaar model via Section 102, waarbij belasting wordt uitgesteld tot het moment van liquiditeit en gunstige tarieven gelden bij een houdtermijn van twee jaar.

Het Verenigd Koninkrijk laat zien hoe een samenhangend stelsel van werknemersparticipatie bijdraagt aan schaalbare groei en talentbehoud via meerdere complementaire regelingen, waaronder de EMI (Enterprise Management Incentives) en SAYE (Save As You Earn). EMI is specifiek gericht op startups en

scaleups en biedt flexibele, fiscaal gunstige aandelenopties voor snelgroeende bedrijven om schaarse talenten te binden. SAYE stelt werknemers in staat om via een spaarregeling aandelen te kopen tegen vooraf vastgestelde voorwaarden, met belastingvoordeel bij uitoefening.

Nederland loopt ver achter op dit gebied en staat op de 20e plaats als gekeken wordt naar medewerkersparticipatie-regelingen van Europese landen¹.

Uitvoeringsaspecten: houdbaarheid, eenvormigheid en eenvoud

Tussentijdse toetsingsmomenten creëren rechtsonzekerheid en een risico op arbitraire uitval uit de regeling. Indien periodieke toetsing vanuit staatssteunkaders vereist is, dient gekozen te worden voor een horizon die aansluit bij de groei van techbedrijven van eerste hertoetsing na circa vijftien jaar, zonder einddatum. Een natuurlijke einddatum zou het moment van liquide worden aan de aandelen moeten zijn.

De definitie dient eenvoudig toepasbaar te zijn voor de Belastingdienst en voor bedrijven zelf. Een VC-investering als objectief, verifieerbaar criterium draagt hieraan bij en vermindert de uitvoeringskosten voor de uitvoerder en ongewenste onzekerheid voor de medewerkers en investeerders.

De waardering van het bedrijf, en daarmee de aandelen, dient eenvoudig en voorspelbaar te zijn. Nederland kan aansluiten bij de systematiek van de Amerikaanse 409A-regel, en een externe, onafhankelijke waardering erkennen als bindend, mits deze is opgesteld volgens vooraf vastgestelde richtlijnen door een gekwalificeerde taxateur. Een eenmaal vastgestelde waardering geldt dan als definitief voor zowel het bedrijf als de Belastingdienst, waardoor fiscale onzekerheid achteraf wordt uitgesloten. Dit voorkomt kostbare en tijdrovende rulling trajecten en legt geen extra druk op de Belastingdienst. Daarvoor zijn slechts drie stappen nodig: publiceer duidelijke richtlijnen voor waarderingmethoden, stel kwaliteitseisen aan onafhankelijke taxateurs en respecteer waarderingen die conform deze methodiek zijn opgesteld.

Investeer in de groei van morgen

Nederland staat voor een strategische keuze. De bedrijven die vandaag groeien in ons ecosysteem, dragen bij aan het verdienvermogen van Nederland. Een concurrerend, eerlijk en voorspelbaar fiscaal kader is daarvoor geen luxe, maar een noodzaak. Techleap roept op om de startup definitie los te koppelen van de bredere box 3-hervorming, een objectief kwalificatiecriterium te hanteren voor de startup uitzondering op basis van VC-investering, belasting te heffen op het moment van liquiditeit, en de definitie eenvoudig en uitvoerbaar aan te laten sluiten bij de investeringsrealiteit van startups en scaleups. Alleen zo blijft Nederland aantrekkelijk voor het talent en kapitaal dat onze groeibedrijven nodig hebben om hier te blijven, te groeien en bij te dragen aan onze toekomstige welvaart.

¹ [Not Optional | Latest Rankings](#)